USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Šárky Dvořákové a soudců Mgr. Martina Hrabovského a JUDr. Renaty Pospíšilové ve věci

nezletilé: **L. K.**, narozená xxx
bytem u matky

dítě rodičů: **Mgr. Helena F.**, narozená xxx
bytem xxx
s adresou pro doručování xxx

Tomáš K., narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátkou JUDr. Pavlou Promnou
sídlem Hlavní třída 442/65, 736 01 Havířov

o úpravu styku, o příslušnost, k odvolání otce a města Vsetín, se sídlem Svárov 1080, 755 24 Vsetín, proti usnesení Okresního soudu v Karviné – pobočky v Havířově ze dne 6. 9. 2021, č. j. 100 P 190/2021-81

takto:

I. V odstavci I. se usnesení okresního soudu potvrzuje.

II. V odstavci II. se usnesení okresního soudu mění tak, že opatrovníkem nezletilé L. pro řízení se jmenuje statutární město Havířov, sídlem Svornosti 86/2, 736 01 Havířov.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením Okresní soud v Karviné – pobočka v Havířově přenesl svoji příslušnost na Okresní soud ve Vsetíně s dodatkem, že tomuto soudu bude spis zaslán po právní moci tohoto usnesení, a opatrovníkem nezletilé L. pro řízení o příslušnost jmenoval město Vsetín.

2. Proti tomuto usnesení podal včasné odvolání otec, jakož i jmenovaný opatrovník.

3. Otec ve svém odvolání napadl usnesení jako celek a poukazoval na to, že matka se sice s nezletilou L. fakticky v Havířově nezdržuje, i když má stále evidováno jako adresu trvalého pobytu na adrese xxx, ale otce o svém záměru změnit bydliště nezl. L. neinformovala a jeho souhlas si nevyžádala, i když určení místa bydliště patří mezi významné záležitosti, na kterých se mají dohodnout oba rodiče. Otec souhlas se změnou bydliště matce nedal. Otec má za to, že obecným soudem nezletilého dítěte je soud podle dohody rodičů nebo rozhodnutí soudu; v případě posledního

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Straková.

rozhodování o poměrech nezletilé byl jejím obecným soudem Okresní soud v Karviné - pobočka v Havířově. Většinou jde o soud, v jehož obvodu se dítě fakticky zdržuje, to však neplatí v případech, kdy je nezletilému dítěti bez dohody s druhým rodičem bydliště změněno. Nedojde-li mezi rodiči k dohodě, je za bydliště nezletilého nutno považovat místo, na kterém se rodiče naposledy shodli, protože dohodu rodičů lze změnit opět jen jejich dohodou. S ohledem na uvedené má otec za to, že i nadále je dána místní příslušnost ve věci Okresního soudu v Karviné – pobočky v Havířově, neboť za bydliště nezletilé nemůže být považováno místo, na něž se jeden z rodičů s nezletilým odstěhoval bez výslovné dohody s druhým rodičem. Otec navrhoval, aby odvolací soud usnesení okresního soudu zrušil.

4. Město Vsetín podalo odvolání pouze do odstavce II. výroku, jímž bylo jmenováno kolizním opatrovníkem nezletilé pro řízení, a poukazovalo na to, že nezl. L. se se svou matkou fakticky nezdržuje v jejich obvodu, protože jako adresu pro příjem pošty sice má uvedeno adresu xxx, ale fakticky bydlí v xxx, která spadá do správního obvodu obecního úřadu s rozšířenou působností Rožnov pod Radhoštěm. Navrhovali proto, aby rozhodnutí okresního soudu bylo v této části změněno tak, že kolizním opatrovníkem nezletilé bude jmenováno město Rožnov pod Radhoštěm.

5. Krajský soud přezkoumal napadené usnesení okresního soudu, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a po provedení odvolacího řízení dospěl k závěru, že odvolání otce je důvodné pouze z části, odvolání opatrovníka pak je důvodné zcela.

6. Podle ustanovení § 5 z. ř. s., změní-li se v řízení ve věcech péče soudu o nezletilé, ve věcech opatrovnických a v řízení o svéprávnosti okolnosti, podle nichž se posuzuje příslušnost, může příslušný soud přenést svoji příslušnost na jiný soud, je-li to v zájmu nezletilého, opatrovance nebo osoby o jejíž svéprávnosti se rozhoduje. Jestliže soud, na nějž byla příslušnost přenesena, s přenesením nesouhlasí, předloží věc k rozhodnutí, pokud otázka přenesení příslušnosti nebyla již odvolacím soudem rozhodnuta, svému nadřízenému soudu; rozhodnutím tohoto soudu je vázán i soud, který příslušnost přenesl.

7. Podle ustanovení § 469 odstavec 1 z. ř. s., dítě je v řízení zastoupeno opatrovníkem, kterého soud pro řízení jmenuje. Opatrovníkem soud jmenuje zpravidla orgán sociálně-právní ochrany dětí.

8. Podle ustanovení § 17 písmeno a) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává funkci opatrovníka a poručníka; může být ustanoven opatrovníkem i v případě zastupování dítěte ve vztahu k cizině.

9. Podle ustanovení § 61 odst. 1 téhož zákona, místní příslušnost krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností a obecního úřadu se řídí místem trvalého pobytu dítěte, není-li dále stanoveno jinak.

10. Z obsahu spisu lze jednoznačně dovodit, že nezl. L. má nyní bydliště ve smyslu ustanovení § 80 odstavec 1 občanského zákoníku v xxx v obvodu Okresního soudu ve Vsetíně, byť bydlí v rodinném domě, jemuž dosud nebylo přiděleno číslo popisné. Nezletilá tam bydlí s matkou již déle než jeden rok, navštěvuje místní mateřskou školu, matka v místě pracuje a hodlá se v daném místě zdržovat trvale, jak to má na mysli příslušné ustanovení zákona.

11. Není přitom rozhodné, že otec s přestěhováním matky a nezletilé do nového bydliště nesouhlasil. Nezletilá byla v minulosti matce pravomocně svěřena do péče, bydliště nezletilé je tedy nutno odvozovat od bydliště matky; matka přitom ke změně svého bydliště žádný souhlas otce, popřípadě soudu, nepotřebuje. Pokud by soud připustil opak, zasahoval by tak do ústavně zaručené svobody pohybu a pobytu matky.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Straková.

12. Za stavu, kdy došlo ke změně bydliště nezletilé L. jako faktoru určujícího místní příslušnost soudu, Okresní soud v Karviné – pobočka v Havířově na tuto změnu také správně reagoval přenesením příslušnosti na Okresní soud ve Vsetíně, a proto v této části (odst. I. výroku) krajský soud jeho rozhodnutí podle ustanovení § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil.

13. Korekci však krajský soud musel provést, pokud jde o druhou část rozhodnutí, v níž okresní soud jmenoval nezletilé pro tuto fázi řízení kolizního opatrovníka.

14. Okresní soud si zřejmě neuvědomil, že faktické bydliště dítěte není hlediskem určujícím místní příslušnost kolizního opatrovníka. Tímto hlediskem podle citovaného ustanovení zákona o sociálně-právní ochraně dětí zůstává administrativní trvalý pobyt dítěte, který má nezletilá stále na adrese xxx. Proto mělo být kolizním opatrovníkem jmenováno statutární město Havířov.

15. Krajský soud z uvedeného důvodu v odstavci II. výroku rozhodnutí okresního soudu změnil podle ustanovení § 220 odstavec 1 o. s. ř. tak, jak je ve výroku tohoto rozhodnutí uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Ostrava 9. listopadu 2021

JUDr. Šárka Dvořáková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Straková.